

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study design) โดยวิธีการสำรวจ (Survey method) เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจ ของอาสาสมัครสาธารณสุข ต่อ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) จังหวัดลพบุรี ในด้านเกณฑ์การจัดตั้ง ศสมช. การรับการฝึกอบรม การรับรู้บทบาทและหน้าที่ และสิ่งสนับสนุนที่ได้รับ

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ อาสาสมัครสาธารณสุขผู้รับผิดชอบ ศสมช. 126 แห่ง แห่งละ 5 คน จำนวนทั้งสิ้น 630 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของอาสาสมัครสาธารณสุขผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพหลัก วุฒิการศึกษา รายได้ของครอบครัวและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของอาสาสมัครสาธารณสุข ต่อ ศสมช. จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น

- เกณฑ์การจัดตั้ง ศสมช. จำนวน 5 ข้อ
- การรับการฝึกอบรม จำนวน 6 ข้อ
- การรับรู้บทบาทและหน้าที่ จำนวน 13 ข้อ
- สิ่งสนับสนุนที่ได้รับ จำนวน 7 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม ในส่วนที่ 2 นี้ เป็นแบบ Rating scale มีตัวเลือกให้
เลือกตอบได้ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รวมข้อคำถามในส่วนนี้ทั้งสิ้น 31 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุข ใน ศสมช. ลักษณะของแบบสอบถามในส่วนที่ 3 นี้ เป็นแบบเลือกตอบและ
คำถามปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รวมข้อคำถามในส่วนนี้ทั้งสิ้น 6 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามในส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของ
อาสาสมัครสาธารณสุข ต่อ ศสมช. มีข้อคำถามที่เป็นนิเสธ 6 ข้อ คือ ข้อ 15, 23,
24, 29, 31 และข้อ 35 นอกจากนั้นเป็นข้อความที่เป็นนิมิต มีจำนวน 25 ข้อ
ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความที่เป็นนิมิต (Positive statement)	ข้อความที่เป็นนิเสธ (Negative statement)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การแบ่งระดับความพึงพอใจ

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความพึงพอใจของอาสาสมัคร
สาธารณสุขออกเป็น 3 ระดับด้วยกัน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ (Best,
1977) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความพึงพอใจของ อสม.	ระดับความพึงพอใจ
	3.661 - 5.00	สูง
	2.331 - 3.666	ปานกลาง
	1.00 - 2.330	ต่ำ

การประเมินคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องงานสาธารณสุขมูลฐานและ ศสมช. จากนั้น นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้รับผิดชอบ ศสมช. ในจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 30 คน เหตุผลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ เพราะจังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี ประกอบกับสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของประชาชนคล้ายคลึงกับจังหวัดลพบุรี จึงสามารถใช้เป็นตัวแทนในการทดลองใช้แบบสอบถามได้

จากนั้น ได้นำข้อมูลมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของ Cronbach's Coefficient Alpha (วิเชียร เกตุสิงห์, 2524) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8518 ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่ใช้ได้ดีพอสมควร แก้ไขแบบสอบถามในส่วนที่ยังบกพร่อง

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี เพื่อขออนุญาตและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน และสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกแห่ง ในการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการออกเก็บข้อมูล

- ผู้วิจัยประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และวิธีการเก็บข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ศสมช. ของโรงพยาบาลและสถานีอนามัยทุกแห่ง และให้ทันอาสาสมัครสาธารณสุขผู้รับผิดชอบ ศสมช. ทั้ง 5 คน มาที่ ศสมช. เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ในรายชื่อที่ไม่สามารถมาได้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่นั้นจะเป็นผู้ติดตามให้ กำหนดเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะออกติดตามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของ

แบบสอบถามที่ได้ ซึ่งแบบสอบถามที่ตอบกลับ และมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้
จำนวน 630 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การประมวลผลข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ Microcomputer ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
ถูกต้องตามที่กำหนดไว้
2. สร้างคู่มือลงรหัส
3. นำข้อมูลทั้งหมดจากแบบสอบถาม มาลงรหัสใน แบบฟอร์มการลง
รหัส (General Coding Form)
4. นำข้อมูลบันทึกลงในแผ่นบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS/PC ในการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา หาค่า ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย
(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของข้อมูลด้านสถานภาพ
ส่วนบุคคล ของอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้รับผิดชอบ ศสมช. ระดับความพึงพอใจของอาสา-
สมัครสาธารณสุข ต่อ ศสมช. ในด้านเกณฑ์การจัดตั้ง ศสมช. การรับการฝึกอบรม การ
รับรู้บทบาทและหน้าที่ และสิ่งสนับสนุนที่ได้รับ รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติ
งานของอาสาสมัครสาธารณสุข
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่าง สถานภาพส่วนบุคคล ของอาสาสมัคร-
สาธารณสุข กับความพึงพอใจในด้าน เกณฑ์การจัดตั้ง ศสมช. การรับการฝึกอบรม การรับ
รู้บทบาทและหน้าที่ และสิ่งสนับสนุนที่ได้รับ โดยใช้ χ^2 -test สำหรับข้อมูลที่จัดแบบ
แบ่งกลุ่ม (Nominal)
3. กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.05$